

# Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс

## Информация

**Откриване / Приключване:** 15.11.2023 г. - 29.11.2023 г. Неактивна

**Номер на консултация:** #8384-K

**Област на политика:** Правосъдие и вътрешни работи

**Тип консултация:** Закон

**Вносител:** Министерство на правосъдието

**Тип вносител:** Национално

---

Приемането на проекта на ЗИД на НК е необходимо за да бъдат въведени изискванията на Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ, L 335/1 от 17 декември 2011 г.; попр., ОВ, L 18/7 от 21 януари 2012 г.) във връзка с установено от Европейската комисия (ЕК) несъответствие в някои разпоредби от релевантното българско законодателство. От Европейската комисия е образувана процедура за нарушение на № 2019/2136 за частично неправилно въвеждане на изискванията на Директива 2011/93/ЕС, предвид което следва да се предприемат действия за пълното транспониране в националното законодателство на чл. 3, пара. 5, чл. 9, буква б) и буква ж), чл. 12, пара. 1 и 2, чл. 15, пара. 2 и чл. 20, пара. 3, букви г) – е) от Директива 2011/93/ЕС относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца с цел прекратяване на наказателната процедура. Също така е необходимо да се транспонират напълно разпоредбите на чл. 5, пар. 3; чл. 20, б. „б“; чл. 23, пар. 2, б. „а“, „б“ и „в“ от Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ, L 135/57 от 14 ноември 2012 г.). За неизпълнение на задължението от Европейската комисия е образувана процедура за нарушение на № 2016/0023, която е на етап мотивирано становище, който е последният етап преди сезиране на Съда на ЕС. Необходимо е да се предприемат действия за пълното въвеждане на Директива 2012/29/ЕС и прекратяване на наказателната процедура. Необходимо е да се предприемат законодателни мерки във връзка с осигуряване изпълнението на изискванията на Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета. (ОВ, L 309/1 от 24.11.2009 г.). В случай, че не се предвиди наказателна отговорност за нелегален внос и

разпространение в страната на неразрешени и фалшиви продукти за растителна защита (ПРЗ) ще е налице риск за живота и здравето на хората, както и за околната среда, поддържането на биологичното разнообразие и екологичното равновесие в природата. Със законовите промени следва да се отстрани и техническа грешка във връзка с приетите изменения в разпоредбите на чл. 172а, ал. 7 и чл. 172б, ал. 2 и 3 НК, обнародвани в ДВ, бр. 67 от 2023 г. и в чл. 320, ал. 3 НК във връзка с измененията обнародвани в ДВ, бр. 84 от 2023 г. Необходимо е да се предвиди изменение в разпоредбата на чл. 172б, ал. 2, като размерът на минималното наказание лишаване от свобода да бъде намален от „пет“ на „две“ години съобразено с Решение на Съда на Европейския съюз от 19 октомври 2023 г. (дело С-655/21). Също така е необходимо е извършването на законова промяна в разпоредбите на чл. 212б, ал. 1, т. 3 НК и чл. 343а, ал. 1, б. „в“ и б. „г“, които препращат към чл. 343, ал. 2 НК, поради установено неправилно преномериране в текстовете направено със ЗИД на НК, обн, ДВ, бр. 92 от 2002 г.

### Отговорна институция

#### Отговорна институция

##### Министерство на правосъдието

Адрес: София, София, ул. Славянска 1

Електронна поща: [priemna@justice.government.bg](mailto:priemna@justice.government.bg)

### Документи

#### Пакет основни документи:

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 11.12.2023](#)

[Становище на Българска национална група на Международната асоциация за закрила на интелектуалната собственост, получено в Министерството на правосъдието на 23.11.2023 г. - вер. 1.0 | 06.12.2023](#)

[Становище от Турку, Таджер и Турку /правни услуги/, получено по електронна поща на 29.11.2023 г. - вер. 1.0 | 29.11.2023](#)

[Становище на дирекция "Модернизация на администрацията" по частична предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс - вер. 1.0 | 15.11.2023](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс - вер. 1.0 | 15.11.2023](#)

---

#### Консултационен документ:

---

#### Справка становища:

---

### Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

**Автор:** Ivan Petrov (26.11.2023 21:18)

Post hoc ergo propter hoc

#### Предложение:

1. В **Чл. 343. ал. (3)** думите "**в пияно състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози**" се заменят с "**в нетрезво състояние под въздействието на алкохол, наркотични вещества или техни аналози**".
2. В **Чл. 343б. ал.(3)** думите "**след употреба на наркотични вещества или техни аналози**" се заменят с "**в нетрезво състояние под въздействието на наркотични вещества или техни аналози**."
3. В Наредба № 1 от 2017 г. за реда за установяване концентрацията на алкохол в кръвта и/или употребата на наркотични вещества или техни аналози, **Чл. 23 ал. (2)** думите "???????????? ?? ????? ???????????, ?????????? ?????????? ??" се заличават.

#### Мотиви:

1. Същността на общественото престъпление е **грубата непредпазливост на шофьори, седнали зад волана в неадекватно състояние**, с което създават опасност на себе си и околните на пътя.
2. Текущата дефиниция "**след употреба** " не определя еднозначно престъплението и включва **гранични случаи**, които не представляват опасност и чието наказателно преследване е ненужно.

Предложените промяни целият да **прецизират дефиницията**, за да може да се избегно ненужно наказателно преследване в някои гранични случаи и системата да се фокусира върху сериозните общественоопасни прояви.

Долу съм посочил някои примерни казуси, произтичащи от дефиницията "след употреба":

### **1. Хипотези попадащи в дефиницията "след употреба на наркотични вещества", които не прествляват общественоопасно престъпление:**

- Шофьор е **употребил преди няколко седмици**, но е **напълно адекватен**; спазва правилата за движение и не създава проблеми на пътя. Такъв шофьор **неизвършва престъпление**, поради липсата на наркотичен ефект, влияещ върху способността му да шофира, но **може да попадне под ударите на Закона**, ако бъде засечени **метаболити\*** в кръвта му,
- Шофьор, страда от "**Паническо разстройство**" и приемащ **бензодиазепини** по лекарско предписание в терапевтични дози - не представлява опасност на пътя според листовката на медикамента.
- Шофьор с диагноза "**Дефицит на вниманието и хиперактивност**" след употреба на **метилфенидат** или **амфетамин** в терапевтични дози по лекарско предписание - установен е **положителен ефект върху способността на шофиране** при такива пациенти от това медикаментозно лечение.

### **2. Хипотези извън дефиницията "след употреба", но с подобна степен на обществена опасност:**

- Шофьор, **страдащ от епилепсия**, не употребява наркотици, но получава е **пилептичен гърч, докато шофира** и причинява тежко ПТП. Той е седнал зад волана знаейки, че може да получи гърч и да убие някого.
- **Страдащ от Инсомния шофьор** не си пие припивателните, за да може да шофира законно, но след 2-3 дни безсъние, **заспива зад волана** и причинява тежко ПТП.
- Шофьор с **дефицит на вниманието** спира лекарствата си, понеже трябва да шофира. По пътя се **разсейва и** причинява **тежка катастрофа**. Седнал е зад волана знаейки, че ще има проблем с концентрацията без да си пие хапчетата или ще има проблем с Полицията, ако ги пие. Като избвре да спазва Закона, той излага себе си и околните на по-голям риск.

Надявам се да оправим този важен Закон, за да може системата ни да се фокусира върху истинските общественоопасните престъпни и да не се преследват напразно хора, които не създават проблеми.

**Автор:** Елица Буенова (15.11.2023 20:40)

предложения

## **Правя следните предложения за промени:**

**§ 1.** В ал.1 на член 342 думите „моторно превозно средство“ се заменят с „пътно превозно средство“ - все пак тук става въпрос за ПТП, а съгласно ЗДвП ПТП не стават само с МПС, а с всяко ППС

Пълно безумие е да се отнема автомобилът, ако си просто пиан, а да не се отнема, ако си пиан и си убил човек умишлено.

**§ 2.** В член 342 се създава нова алинея 5, която гласи:

(5) В случаите по ал. 3 съдът отнема в полза на държавата пътното превозно средство, послужило за извършване на престъплението и е собственост на дееца, а когато деецът не е собственик - присъжда равносътността му.“

Предлагам разделянето на квалифициращите обстоятелства в две групи, защото след последните изменения всеки един от Вас, ако направи нелепо ПТП, при което загине един и друг е със счупена ръка, ще лежи в затвора наравно с пианите и дрогираните. Считам това за несправедливо и предлагам това да се промени чрез следните изменения:

**§ 3.** Ал.3 на чл.343 се изменя по следния начин:

„Ако от деянието е настъпила телесна повреда или смърт на повече от едно лице или деянието е извършено на пешеходна пътека, наказанието е:

В б.а думата „шест“ се заменя с „четири“, а думата „десет“ се заменя с думата „седем“

В б.б думата „пет“ се заменя с „три“, думата „петнадесет“ се заменя с „дванадесет“, думата „десет“ се заменя с „пет“, а думата „двадесет“ се заменя с думата „петнадесет“.

**§ 4.** Ал.5 на чл.343 се изменя по следния начин:

„Ако деянието е извършено в пиано състояние или след употреба на наркотични вещества или техни аналози, или лицето без медицински причини откаже да бъде тествано за алкохол и/или наркотични вещества или техните аналози, или деецът е избягал от местопроизшествието, или е управлявал, без да има необходимата правоспособност, когато такава се изисква по закон, както и след превишаване на разрешената скорост в населено място с повече от 50 км/ч или ако деянието е извършено след преминаване на червен сигнал на светофарната уредба, наказанието е:

а) при тежка или средна телесна повреда - лишаване от свобода от три до шест години, а в особено тежки случаи - лишаване от свобода от пет до десет години;

б) при смърт - лишаване от свобода от седем до петнадесет години, а в особено тежки случаи - лишаване от свобода от десет до двадесет години.

**§ 5.** Ал.5 на чл.343 става ал.6, а разпоредбата се променя по следния начин:

„В случаите по ал. 5 съдът отнема в полза на държавата пътното превозно средство, което е послужило за извършване на престъплението и е собственост на дееца, а когато деецът не е собственик - присъждаравностойността му.“

**§ 6.** В чл.343а, ал.1, б.в и в б.г думите „ал.2“ се заменят с „ал.3“ - това го има и във проекта и трябваше да се случи още преди години

**§ 7.** В чл.343а, ал.1, б. б пред думите „до четири“ се добавя „от 2 до“

**§ 8.** В чл.343а, ал.1, б. б думата „две“ се заменя с „ три“, а думата „три“ се заменя с „ четири“

**§ 9.** Ал.5 на чл.343б става ал.6 и числото 4 се заменя с числото 5, а думите „да присъди“ се заменят с „присъжда“.

**§ 10. Ал.6** на чл.343б става ал.5

**§ 11.** В чл.343г досегашният текст става ал.1.

Създава се нова ал.2, коато гласи: „Лишаването от права се налага задължително и в случаите на чл.55, ал.3 и чл.78, ал.4.“

Създава се нова ал.3, която гласи: „Ако деянието по ал.1 е извършено от лице без необходимата правоспособност, същото се налага и глоба до 5000лв.“

Считам за несправедливо, ако някой убие човек и има свидетелство да му се отнема, а ако няма да няма реципрочно наказание и същият индивид дори може веднага да си извади свидетелство за правоуправление и да започне да шофира. Това поставя нередобните в привилегировано положение спрямо редовните и правоспособни водачи.

И моля Ви не ми пишете, че предложенията ми идзлизат извън рамките на проекта, защото все някой трябва да оправи поне глупостите, които забъркаха депутатите преди да излязат в лятна ваканция.

Благодаря

## История

**Начало на обществената консултация - 15.11.2023**

**Приключване на консултацията - 29.11.2023**

## **Справка за получените предложения**

Справка или съобщение.

## **Окончателен акт на Министерския съвет**

---